

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saks, Jr. President J. Lupina, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado .. \$6.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.00	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta .. \$1.50	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$5.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMAJ NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

UPRAVIČENA ZAHTEVA ČEHOSLOVAŠKE

V zvezi s sklepom angleške vlade, da stavi češkoslovaški vladi na razpolago začasn kredit v višini 10 milijonov funtov, poroča "News Chronicle", da Češkoslovaška ni zahtevala posojila oziroma finančne pomoči samo od Anglije marveč tudi od Francije.

Glede na docela spremenjene gospodarske razmere, ki so nastale zaradi izvedbe monakovskih sklepov velesil, je Češkoslovaška nujno potrebno večje posojilo, da zamore nanovo urediti svoj gospodarski položaj.

Z izgubo obsežnega ozemlja je popolnoma porušeno ravnotežje med kmetijstvom in industrijo, ki si ga je češkoslovaška republika s težkimi žrtvami ustvarila.

Vse to je treba postaviti sedaj na novo podlago, preurediti industrijsko produkcijo in nanovo organizirati kmetijstvo. Premestiti in nanovo organizirati mora cele industrijske panoge.

Tu gre zlasti za Škodova podjetja, ki jih mora zaradi neposredne bližine nove državne meje in zaradi izgube rudnikov premestiti v notranjost države.

PRED DVAJSETIMI LETI

Čehoslovaška, ki so jo te dni razkosale Nemčija, Poljska in Madžarska, je pred dvajsetimi leti (18. oktobra 1918) proglasila svojo neodvisnost in samostojnost.

Tozadevno izjavo je poslal tedanjemu amerškemu državnemu tajniku Robertu Lansingu prvi predsednik čehoslovaške republike Tomáš G. Masaryk.

Naslednjega dne je dovolila vlada Združenih držav Čehoslovaški znatno posojilo in obvestila avstroogrsko vlado, da Čehoslovakom samo avtonomija ne zadošča, ampak da je neodvisnost pogoj za mir.

Masaryk, ki je bil takrat v Ameriki in je bil proglašen za predsednika Čehoslovaške, je imenoval dr. Edvarda Beneša za ministra vnanih zadev. Pozneje je postal Beneš ministrijski predsednik in predsednik Čehoslovaške.

Po "miru", sklenjenem p rejniji mesec v Monakovem, je Beneš odstopil kot predsednik Čehoslovaške, trdno nverjen, da bo s tem koristil svoji nesrečni domovini.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

V jesenskem zlatu za gobami.

Povsod samo suho zlato. Pri vsakem koraku zašumi in zarožlja, kakor pravi cekini. Kako to dobro stori utrujenim velikomestnim živcem, kako prijetna godba je to za utrjenega ušesa.

Če človek živi v mestu, se mora večno premagovati. Pridel vedno kaj na oči, ušesa se z nevoljo trudijo, da bi ne beležila tega, kar ne prija človeku. Oh in zato se vse telo, ves duh, tako oddahneti v zlati jesenski naravi.

Ko se izgube zadnje hiše za tvojim hrbtom, te objamejo tihi prijatelji. Na vitkih debelih nosijo krone, krone, pravim, v primeri s katerimi so vse cesarske ali kraljevske pomilovalen nasmehe. Stokrat, tisočkrat sem v gozdu, a nikdar se ne naveliča moja duša prizora, ki ti ga nudijo gozdni prijatelji.

Vsak dan hodiš mimo dreva in zdi se ti tako nekaj naravnega in navadnega kakor avtomobil na gladki cesti. Pa če bi se enkrat ustavil in se malo zamislil. . . Drevo. Iz enega majhnega, komaj vidnega semena se je počelo. S pridnostjo in ljubeznijo do življenja je razvijalo koreninico za koreninico, istočasno pa ustvarjalo vitko telo — deblo, ki se proti nebu cepi v mogočno krono. Vse je prerakunano in prevdarjeno, da ga ni mojstra, ki bi mogel posnemati naravo.

Za vsako vejico v mogočni kroni je treba hrane v zemlji. A ne samo hrane, treba je tudi moči. Drevo je teža in držati to težo v viharju, ni mala stvar. Vse mora biti prerakunano, vse napravljeno dovolj močno, dovolj trdno, če hoče živeti.

Včasih pride vihar in nam odkrije tista podzemna čuda. Drevo pade v velikem boju in prinese svetu pokazat na tisoče drobnih korenin. Kakor lasje se človeku zde. Najnežnejše nitke drže v večje in večje, dokler se vse skupaj ne spoji v okroglo, močno telo-deblo. Potem gre gori — včasih le po par čevljev, drugič zopet v višine, ki postajajo človeku nerazumne. Iz enega telesa se potem dele manjša telesa na vse strani. Končanje so z drobnimi vejicami, ki so le malo močnejše od lasnih korenin.

Tako imenitno stvarstvo a še zanimavejšo njegovo življenje. Zakaj s prvo pomladansko sapico začne živeti v milijonih okroglo popje, vsako zase išče življenja in pravice in vsako zase se rodi, kakor človeško bitje. Lepo zeleno pero, živahno cvetje, sad — vse to je proces letne dobe.

Ko se začne cikade oglašati na drevju, pa začne zdrava rumena barva izginjati in pokaže se od začetka nekaka bledeost, onemoglost, kakor pri človeku, ki je zapisan bliži smrti.

Toda življenje se drži. Vsak dan bolj rumenkasto ali rjavkasto, a ko se mehak veter priplazi med vejicami, pa kar odkima žanjim: ne bom — nočem. Pod nogami sumi suho zlato, moga nalašč podrsava, da bolj zašumi. Gori v vrhovih je še polno vsega, kakor bi se ne omenilo za pozen oktoberski dan. Od časa do časa se priplazi med vejicami komaj slišno nekaj živega. Poje, kakor mati svojemu detetu.

"Nak, ne bom" — odkimava perje. Ali pa pravi mogoče: "Naj bo, pa grem." Zakaj kakor izgubljen metuljček med vejicami giblje, zadeva se zdaj sem, zdaj tje. Včasih malo kje postoji, posepeče nekaj neznanega svojemu bratu, potem pa znova plava nižje in nižje. In ko pride doli na meh-

ka tla, ga prestreže milijone tovarišev, in ga vsprejme v svoje naročje.

Smrt! Kaj še. Polno življenja ima — samo dotakni se ga, pa boš slišal, kako zagodrnja. Mogoče se pa nasmehne — kdo ve? Mogoče je to pesem novemu rodu, ki ga pokriva mekja globoko v zemlji.

Vsak letni čas je lep, poln krasot in posebnosti — toda zame ga ni nad ameriško jesenjo. Dolga leta sem bival v svoji domovini, gledal sem življenje in smrt v naravi — toda nekaj tako veličastnega, tako očarujočega lepega, kakor je jesen v Ameriki — nisem opazil nikdar. Tam je prišlo kar vse nakmalo — gorkota se je nehala s kakim dežjem — par močnih slan in vse je bilo golo.

V Ameriki pa začne že julija meseca rumeneti. Najprej pridejo na vrsto jagnjeta, ki začno izgubljati svoje liste globoko od debla, kamor ne more solnce. In potem gre naprej in naprej tje do Božiča. In v tem času se ti vidi gozd prava mavrica. V vseh barvah se šopiri, prevladuje pa seveda zlafo rumena z vsemi mogočimi varijacijami.

Karkoli pride skozi naša ušesa, postane kaj kmalu težavno in vtrudljivo. Vzemite samo petje in godbo kot najboljši. Kar imamo na tem polju. Tro ali k večjem dve, pa postane človek tako sit, da kar pleše na sedežu.

Imamo pa dvojce, katerega se človeška duša nikdar ne naveliča. Šumenje vode in šustenje listja ali perja — to pomirja, blaži, kakor pesem ljubečega srca. In zato je človek hvaležen usodi, da se more od časa do časa vtirati in pohite v narocje tiste narave, koder je on resnično doma.

Včasih so rekli, da se mora zvezati, kakor priporoča Horacij: dulce et utile — to je: sladko in koristno. Po naše bi rekli, da je prav, če ima človek poleg vsega tega, kar je takorekoč sama od sebe, še kak opravlek. In jaz ga imam. Eni so lovci. Jaz nisem. Ne zato, ker bi ne znal streljati. Zakaj pred par leti je bilo, ko sem imel puško v roki. In visoko nad mano je bila neverica — rekli bi od sto do sto petdeset čevljev. Da preiskusim svojo roko in svoje oko, sem pomeril. V oko sem meril, oziroma tje, koder bi moralo biti mislec pri sebi: bom ložje zgrešil. Počilo je in žival se je prekopicavala proti tlom. Bila je v resnici zadeta v sredo glave. Bilo mi je žal zanjo. Veste, meni se lovček ne zdi poseben junak. Z umetnimi sredstvi — puško — gre nad divjo žival, ki nima drugega, kakor to, kar ji je dala narava. Nak ne zdi se mi to ne sport ne junstvo. Če človek znaga s tem, kar ima od narave, potem ja, ne pa s pomočjo umetnih sredstev.

Torej lovec nisem. Veliko bolj se mi dopade opazovati divjo žival, kakor pa jemati ji to, kar je dala narava meni in nji. Vem sicer, da ne bom s tem izpreobrazil nikogar od clevelandskih, barbertonskih ali minnesotskih lovecev in kar vidim jih, kako jim gre na smeh, ko čitajo te vrstice. Hm, slavni clevelandski lovski klub je poslal vendar v sredi poletja posebno deputacijo tje v pennsylvanske hribe, da preiščejo in pregledajo, kod in zakaj se srne ustavljajo. Vse to je opisal prijatelj Jaka tako živo, da sem bil ves čas čitanja kar se da ježen. Povedal pa ni vsega. Zakaj če bi bil, bi bil konec primeroma tak: ko smo se slavni clevelandski jagri vračali več ali manj navdušeni proti erieskemu jezeru, je gori na

najvišjem vršičku stal srnjak, kazal tiste dele, ki so kakor izprana srajca in zavijal — seveda po naše — tisto narodno: "Srnjak je bil teh špasoš sit . . ."

Drugo vrstico z rimo vred prepušcam vsakemu čitatelju posebej. Če jo jaz povem, bodo ljudje rekli: kakšen je. Če jo pa vsak zase pove, bo pa za vse prav.

Tako glede lovstva in lovev. Imamo še druge sporte, kakor je ribolov. Za tega sem se malo zanimal. Pravzaprav, če hočem povedati po pravici — najbolj me je zanimal lov na rake v naši stari domovini. Pod našo vasjo teče Bistrica in ta je bila v tistih časih polna rakov. Ampak jih je bilo treba iskati po luknjah.

V Ameriki sem se bil poprijel nekoliko ribjega sporta, ko sem bil v Chicagu. Daleč od brega je bil v Michiganem jezeru miljo dolg pir, ki je menda varoval, da niso valovi preveč odnašali čičakega obrežja. Tje smo hodili in lovili — največkrat smo vjeli ene same vrste ribe, ki jim pravi Anglež: perch. So dobre ribe, ampak bolj majhne in pa dosti kosti imajo.

Ko sem prišel v Cleveland, sem mislil: bogve, v kakšen ribji raj sem prišel. Živel nisem daleč od brega in poskusil sem svojo srečo v jezeru. Vzeti je bilo treba čoln, zakaj, tega ne vem. Kar je bilo bolj "pametnih" jagrov, so lovili kar od suhega in nemalokrat vjeli dosti.

Jaz nisem imel sreče. Ali pa nisem znal. Tako se mi je veselo od tega sporta hladilo, da sem prišel tako daleč, da bi danes lovil skoro lahko skozi okno mojega stanovanja, pa mi še na misel ne pride.

Ampak jih lovi dosti drugih. Slednji dan grem mimo njih. Vidim jih, kako so nesrečni, ker nikdo nič ne vjame, pa jim privoščim kako dobro besedo. Skozi zadnjih pet let sem dobil vselej na vprašanje: kakšen je ribolov, en sam odgovor: ni dober.

S tem pa ni rečeno, da ni rib. Na milje mrač je v Hudsonu in listi poročajo dan za dnem o bogatem plenu. Zakaj se noben ribji vrag ne poprime več trnka, tega ne vem. Imajo sicer fine palice in vade, da bi človek prijel. Ribe pa: nak.

S tem torej odpravim dva važna sporta, ki sta tako poznana, kakor ohajčan v Ameriki in slivovka v vstarem kraju. Pridem pa do tretjega, ki ni tako posebno znan med našimi ljudmi, a zame najlepši. To je lov na gobe.

Nekaj gob sem poznal že v kraju, kakor majniške, prusnice, mavrahe, rjavčice, jurčke, parkelčke, itd. Te so bile vse vžitne. Poznal sem poleg tega še par stopenih, kakor, kravjice in mušnice.

To je bilo primeroma vse. Vedel sem še eno: da so gobe jako dobre.

Ko sem šel leta 1907 v Chicago za glavnega tajnika SNPJ sem bil menda prvi, ki je iz okoličnice stare Centre izmufal, kakor so tedaj rekli: daleč preč. Rekli so tistemu kraju: češka Kalifornija — zakaj, tega ne vem. Glede čehov samih je bilo že pravilno, zakaj v tistih krajih so živeli skoro sami zase. Kalifornijskega je bilo pa bolj malo.

No, ker sem živel med Čehi, se me je prišla njihova narodna bolezen: gobe. Poznal sem dosti ljudi, in kdor je mogel, je bil lovec na gobe.

V zgodnjih jutranjih urah smo odhajali — največkrat tak, da smo bili po trideset ali več milj zunaj, ko se je delal dan. Zakaj tako zgodaj? Gobe vendar počakajo. To je res — gobe počakajo — ampak ljudje ne. Kakor strahovi so: lezle človeške sence po pašnikih, hodile okoli štorov, kakor bi bile pri "ofm" in pri prvem sestanku izginile, kakor

kafra. Naprej, naprej, da te kdo ne prehití.

Če si bil prvi pri takem štoru, ga ni slajšega na svetu, kakor biti pozdravljen od šepa gob. Človek poklekne, ozre se strahoma okoli sebe, če ni kje kake nevarnosti, potem pa reže in ispravlja s tresočimi rokami, kakor bi pobiral same cekine.

Dostikrat se je primerilo, da je bil kdo drugi pred tabo. Mosto gob so štrleli majhni štorčki v zgodnje jutranje nebo. "Če bil še eden rom po pomrom po pom itd." je zasepetalo nekaj v človeku. Tiste besede: rom po pom — pomenjajo drugę take in tako močne, da se jih ne sme zapisati. Se če jih napol glasno izgovarjaš se vselej ozreš, da so ljudje vsaj četrtilmilje od tebe.

Ni to-le lepo povedati, ampak res je. Tudi če bi kdo človeku odnesel vse skupaj, bi se ne mogel bolj otresati, kakor če ti kdo pobere pred nosom lepe gobe.

Včasih so rekli: kdor hoče, da se navadi kleti, naj gre za pastirja. Ne rečem, da ni dosti resnice na tem, vsaj sem sam lazil v mrzlih jutrih po rosnatih travah za živino. Sam doživljal vtise, ki so se pojavljali človeku pri vesteh: Franc, vaša krava je v škodi — pri je bilo kje na drugi strani pastirja. Krava v škodi pomenja dosti v kmetijski vasi, zakaj za prvim dejanjem sledi vselej še drugo, doma za tem pa tretje na vasi med dvema: tistim, katerega je krava, in onim, katerega je njiva.

Kot rečeno: dosti se človek nauči, če pase in pride res že dobro treniran v svet. Ampak ljudje moji, vse to ni nič v primeri z visoko pesmijo gobarja, kateri pride prekasno do svojega štoru. V prozi in vezani besedi, tihe in peto: da te slišijo Madjari, Čehi, Lah ali Nemci, da ne govorim o domačem, — bi kar vsak zase rekel: ta je pa naš človek.

Jaz tega seveda ne priporočam — nimam dobro komu. Naša mladina ne bere tega, stari pa itak sama vse zna.

Tudi nismo mi Slovenci kakka izjema, da bi rekli: smo tako slabi. Imel sem priliko slišati Italijana in Hrvat in rečem vam, da smo mi v tem hudo nazadnjaški narod. Zakaj če neše primerjam s tem, kar sem slišal od onih, pa se mi zdi, da z vsemi močnimi besedami nisem povedal drugega, kakor kitico tiste nedolžne otroške pesmi, ki se začne:

Mlado jagnje lepo belo
Gre za materjo veselo . . .

NA PRODAJ

V prijazni vasi, 4 kilometre od železniške postaje POLJČANE na Štajerskem je na prodaj sledeče:

- 1) Mlin, ki obstoji iz 3 parov kamnov, z velikim zidanim poslopjem, pripravnim za umetni mlin. Sedaj se melje za kmete, ki jih je v okolici dovolj;
- 2) Žaga, obstoječa iz enega lista, in ena cirkularska. Žaganja je dovolj, ker so v okolici lepi gozdovi in dosti lesa. Pripravna je tudi za večjo lesno industrijo;
- 3) Mostna tehtnica, močna in v dobrem stanju. Tukaj se tehta premog, les, živina in drugo;
- 4) Lepa zidana hiša, ki ima 4 velike sobe in kuhinjo. V hiši je že nad 100 let gostilniška obrt;
- 5) Gospodarsko poslopje, velban živalski in svinjski hlevi;
- 6) Polja je okoli 15 johov, gozda 5 johov in vinograda 1 joh, ostalo so travniki in njive. Zemlja je rodovitna. Goveje živine se lahko redi 8 glav, svinjaj pa 15. Proda se radi onebomosti. Cena brez inventarja je Din. 500,000.

Vse nadaljnje podrobnosti doleže človeške sence po pašnikih, hodile okoli štorov, kakor bi bile pri "ofm" in pri prvem sestanku izginile, kakor

Peter Zgaga

NEŽNI SPOL

Ze marsikdaj sem kaj omenil o čudoviti vztrajnosti in energiji takomenovanega nežnega spola. Tako naprimer pred leti, ko sem stal v najhujšem mrazu v lajni na Journal Squareu in Jersey City in čakal busa. Brilo je na vse pretege, in sem trepetal kot trepetlika, dasi sem bil oblečen v porhantaste gate (oprosti nevsčnemu izrazu, draga čitateljica), porhantastato srajco (tudi beseda "srajca" ni prav posebno čednega izvora), zeblo me je torej, da nisem vedel kaj početi.

Pa se zrine v lajno — tik predme — sedemnajstletno punco — ne verjamem, da je v gaga devetdeset funtov, in ni imela na sebi, s čevlji vred, treh funtov obleke — pa se zrine tik pred menoj v lajno ter s k meni stisne, kajti prostora ni bilo dosti, in pritisk odzadaj je bil čedalje večji.

Če se prav spomnim, je kazal tistega dne toplomer deset ali dvanajst stopinj pod ničlo — kar ni dosti za Kanadčane — za Newyorčane pa že več kot preveč. Od božje stvarce pred menoj je pa nenadno začela prihajati prijetna toplota, tako prijetna toplota, da sem si mislil: — No, zdaj mi je pa vseeno, če se kdaj dočakam busa ali ne.

Toplota se je pa po par minutah izpremenila v vročino. Suknjo sem moral odpeti, o vratnico zrahljati in pas odjenjati za dve luknji proti desni. Pa vse skupaj ni nič pomagalo.

Pot me je začel oblivati. Revišče pred menoj je zmrazilo njegovo šibko telesce je pa izžarevalo tako vročino, da sem moral stopiti iz lajne in da se do doma — tri majle hodá — sem ohladil.

To je ena. Zdaj pa še drugo o nežnem spolu.

Bilo je pred tremi ali štirimi leti, kmalu po tistem, ko je Roosevelt izpolnil svojo obljubo in vrnil amerškemu narodu pijačo.

Nekega večera sem sedel v majhnem salunu in v božjem strahu pokušal pivo, kajti po šestnajstih letih si je človek zaželel nekoliko pristnega hladila.

Pa vstopijo štirje in sedejo za mizo: dve ženski in dva moška. Moška pri petintridesetih letih, velika in močna, ženski pa — ne vem, če je bilo obema skupaj trideset let. Mogoče sta bili prodajalki ali solariči ali kdove kaj. Čedno oblečeni, pri kupnega obraza in precej razposajeni.

Vsi štirje so se spravili na žganje. Možka sta si pomežikovala in se dregala s komolci ter naročala pijačo, da jo je krénar komaj sproti na mizo donesal.

Po preteku pol ure so bili vsi štirje še precej trezni. Le malo bolj zgovorni, posebno oba moška. Dekleti sta molčali in pili. Radoveden sem opazoval, kako se bo vse to končalo.

Možkima se je začel polagoma zapletati jezik. Kot dve zabodeni živali sta bulila predse. Tedaj sta se pa dekleti začeli dregati s komolcem in pomežikovati.

Naročili sta še par drinkov. Moška nista mogla več. Nerazložno sta nekaj mrmrala, nato pa dšug za drugim zdrknila pod mizo.

Dekleti sta vstali, stopili k oglešanu, se malo napudrali in našminkali, nato pa dostojanstveno odšli.

Tega dogodka se spomnim, kadar kaj slišim ali čitam o "nežnem" spolu.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 0.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 1.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 2.50	Lir 300
\$ 11.25	Din. 500	\$ 3.75	Lir 500
\$ 15.00	Din. 1000	\$ 5.00	Lir 1000
\$ 22.50	Din. 2000	\$ 7.50	Lir 2000
\$ 35.00	Din. 4000	\$ 12.50	Lir 4000
\$ 52.50	Din. 8000	\$ 25.00	Lir 8000

KER SE OMNE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE OMNE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Se toplašile voljih smekov kot zgornj uvedena, bodi v dinarjih ali v frank dolinarjem se boljše pozajo.

Izplačila v ameriških dolarjih

Se izplačilo \$ 1.00	se izplačilo v dolarjih
\$ 1.00	\$ 1.00
\$ 2.00	\$ 2.00
\$ 3.00	\$ 3.00
\$ 4.00	\$ 4.00
\$ 5.00	\$ 5.00
\$ 6.00	\$ 6.00
\$ 7.00	\$ 7.00
\$ 8.00	\$ 8.00
\$ 9.00	\$ 9.00
\$ 10.00	\$ 10.00

Prejemnik doli v starem kraju izplačilo v dolarjih.

GUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS SA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselebin

PO KONCERTU V CLEVELANDU, O.

Jennie Troha, Barberton, Ohio.

Da sem se odločila napisati ta dopis, me je pripravilo to, ker do danes, nisem še v listu opazila dopisa, v katerem bi bilo poročano o velikem koncertu združenih mladinskih zborov. Koncert se je vrtil 18. septembra v Slovenskem Narodnem gledališču v Clevelandu, in z vsakim dnem sem pričakovala, da se bo v listu Glas Naroda pojavil dopis kakšne bolj učene glave, toda čakala sem zaman. Kar nekam težko se mi zdi, da ni nikakega odmeva o tako lepi in pomembni prireditvi in zato sem se torej odločila, da vsaj na kratko opišem omenjeno prireditev.

V nedeljo 18. septembra se nas je poleg pevcev mladinskega zbora zbralo tudi precejšnje število odraslih oseb, oziroma starišev "Barbertonskih Slavčkov" in smo se odpeljali z avtobusom v Cleveland na koncert, kjer je sodeloval tudi naš barbertonski mladinski zbor.

Dospevši v Slovenski Narodni Dom v Clevelandu, smo opazili, da je zbranih otrok obojega spola kot listja in trave, in dirundaj je bil tak, da si je gotovo marsikdo mislil, kdo bo te vse otroke pripravil k miru in poslušnosti. Toda kdor pozna pevovodjo Mr. Šemeta, se mu ni bilo treba bati, kajti on ima posebno moč in vpliv. Zato je pa tudi moralo iti po začrtani poti, in koncert je sijajno uspel.

Koncert je s pozdravnim govorom odprl predsednik združenih mladinskih zborov, Mr. John Tripp. Nato je pa sledila pesem za pesmijo. Nastopili so posamezni zbori in končno skupni zbori, in mladi pevci so bili toliko na odru, da se mi je zdelo kot bi gledala na vrtil, posejan s cveticami. Kakor svetovi posejanih cvetic na gredi drug za drugim, tako so se videle male glavice pevcev na odru. Res, lepa živa slika, ki si jo človek obdrži v spominu.

Omenila bi po redu vse pesmi, ki so jih pevec peli, toda se mi zdi brezpotrebno, kajti v svojem dopisu se pred koncertom, je spored opisala Ančka Traven, tajnica združenih zborov, ki se zelo trudi in deluje, da bi se ta plemenita stvar obdržala na površju in da bi mladinski zbori dobili tovrstno pozornost v raznih naselebinah širom Amerike.

Kako velikega pomena so naši mladinski zbori v Ameriki in kako velikega pomena je bil omenjeni koncert, so navzočemu občinstvu v zbranih besedah povedali govorniki, ki so med presledkom nastopili na odru.

Govorili so: Mr. Ivan Zupan, Mr. Ivan Zorman, Mr. Ethin Kristan, Mr. Anton Grdin in sodnik Lausche. Besede govornikov so segle navzgor do sree, in zato so želi glasno ploskati v priznanje, toda vprašanje je, koliko jih je bilo med navzočimi, da bodo še dalje trdno stali za mladinskimi zbori in delovali, da bo šla začeta stvar dalje in dalje za boljšim uspehom.

Udeležba na koncertu je bila velika, in s tem so vsi posetniki pokazali, da jim je za to, da se da pevcom, pevovodji in vsem tistim, ki se za to trudijo, priznanje in še več poguma za bodočnost. Pevovodja Mr. Šemeta je pa tudi znal ceniti delo naših ameriško-slovenskih pesnikov. Zbral je število njihovih pesmi in jih uglasil za mladinske zборе. Tako je prav: daj človeku priznanje, dokler je še živ, in to zasluži tudi naš ameriško-slovenski pesniki.

Često se takoj dogodi, da je o kakšni stvari več govornice nego je v resnici. Često se pa tudi dogodi, da se po drugih krajih ne čuje nič, kar se v enem kraju dogaja. Dobe se pa tudi neverni Tomaži, ki nočejo verjeti, da je resnica, kar jim je kdo povedal. Znano je torej, da ni tistega odmeva kot bi ga bilo treba o mladinskih zborih. Zato so se na omenjenem koncertu zavzele vodilne osebe, da so bili mladi pevci slikani, in slike bodo romale v razne druge naselebine. In kar je še bolj važno, je pa to, da so petje mladinskih zborov za gramofonske plošče. Torej te plošče bodo pokazale in pričale, kaj so zmogni združeni mladinski zbori v Clevelandu in kako naša tu rojena mladina širi mile slovenske pesmi.

Kako velik vpliv ima pevovodja Mr. Šemeta pri otrocih, je že dovolj znano. Znano je pa tudi, kako velik je njegov trud in da mu je težko najti par. In zato so pa tudi vodilne osebe pri združenih zborih prišle do tega, da se pevovodji pokloni dar v znak poštovanja in v čestitev neumnemu delovanju. Mr. Šemeta je prejel bleščečo ploščo od združenih slovenskih mladinskih zborov. V ploščo so zarezana imena posameznih zborov in letnice. Ni velik dar, toda Mr. Šemeta ga bo lahko s ponosom pokazal, kamor ga bo zanesla pot.

Lahko bi napisala še več, ker je pa dopis že pozem, naj zaustojte. Morda se pa še kdo drugi oglasi. Če se, pa toliko boljše. Rečem še to, da bi bilo lahko več zanimanja za mladinske zборе, nego ga je. Razne prireditve se že pokazale, da ne manjka denarja, kadar se gre za manj važno stvar. Toda moj namen ni da bi koga kritizirala. Kdor ima zanimanje za svojo narodnost in slovensko družabno življenje, bo že vedel, kaj nam je bolj potrebno in kaj je treba podpirati.

Dne 8. oktobra smo imeli v Barbertonu zopet slovenski dan in parada se je razvila skozi mesto. Pri tujakih podružnicah št. 6. SZZ. se je ustanovil vežbalni krožek. Mlade kadetinke članice omenjene podružnice so razvile svojo zastavo in se prvič pokazale v slikovitih kostumih. Sodelovale so kadetinke društva "Sreča Marijinega" KSKJ, kadetinke iz Clevelanda in dramatično

Zadnjih pet let, ko nastopi jesen in mesec oktober, in ko listje odpada z dreve, se mi pojavijo žalostni spomini. Pred petimi leti sem prejela od matere žalostno pismo, da je njh sin in moj brat Viktor Konec storil strašno smrt. Podal se je s skupino drugih gozdarjev v hrvaške šume, v Srem. Komaj par dni za tem, ko so začeli podirati velike hraste, je velik hrast pokopal mojega brata Viktorja v starosti 24 let. Deblo ga je strlo, da je bil trenutno mrtev.

"Ti nepozabni brat spavaš vedno spanje tam daleč v tujem kraju. Doma še vedno za teboj žalujeta oče in mati. In tako žalujem tudi jaz, daleč proč od tvojega groba v daljni Ameriki. Dolgo časa sem upala, da se boš tudi ti preselil v Ameriko, ki si tako hrepenel po nji. Toda to ti je preprečila kruta smrt. Sedaj si le v duhu pri meni in ostaneš, dokler se tudi jaz ne poslovim od tega sveta."

Hodi po Mlečni poti...

Krasne zvezdnice Hollywooda morajo kontrolirati svoje stajne postavbe, kajti vsak odvisen funt fotografska kamera neusmiljeno poveča. Vred tega toliko čarobnih kraljic filma vključiti mleko v svojo dieto. Mleko jim pomaga ohranjati nizko težo, navzlic temu pa ne škoduje njihovi lepoti in živahnosti.

Tudi Vi imate lahko krasno, vitko in nežno postavo, če

vključite sveže mleko v Vašo dieto. Pišite po brezplačno knjižico "The Way to Pep and Beauty," ki vsebuje strokovnaške obede za shujšanje, ki se jih poslužujejo filmske zvezdnice. Pošljite dopisnico z vašim imenom in naslovom na: Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

POZIV ROJAKOM

Kakor že znano, bo prihodnje leto svetovna razstava v New Yorku. Ta razstava bo ena najzanimivejših, največjih in najlepših in bo zanimanje za njo po vsem svetu jako veliko. Tudi v stari Evropi se pojavlja zanimanje za to razstavo in se bo gotovo tudi v Dravski banovini našlo mnogo takih, ki imajo kaj pod prstom in si bodo privoščili izlet preko velike luže.

Mnogo je naših rojakov v Ameriki, ki bi radi posetili domovino, vendar jih pa pri tem ovirajo družinske, službene razmere, ali pa tudi vojaške zadeve, s katerimi bi imeli računati, ako se podajo v domovino. Ker bi le radi in imajo srčno željo videti katerega svojcev, imajo sedaj najlepšo priliko, ako jim pošljejo prepaid steamship ticket. Stori bodo s tem sebi in tistim, katere bodo hoteli videti, veliko veselje.

Da pa omogočimo tudi denarno šibkejšim slojem si to veselje privoščiti, sprejemamo že sedaj predplačila na obroke. Denar bo pri nas deponiran in bo uporabljen za naročene šifkarte. Preskrbeli bomo dobre prostore na izredno lepih in čistih parnikih.

Nam izročeni denar ne bo izgubljen, ker ga bo vsak naročnik, ki bi se morda skesal dobil vrnenega po odbitku 5% za poslovanje in aro pri Steamship Company.

Uvažujte ta nasvet, mogoče bo še kateri lahko videl svoje starše, ki bodo z lahkoto dobili vizum za šestmesečno bivanje v Ameriki.

"GLAS NARODA" (Potniški Oddelek) 216 W. 18th St., New York

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Clevelandu je po dolgi boleznini preminula dobro poznana rojakinja Mary Simenc, roj. Sibir, stara 44 let. Doma je bila iz vasi Stolnik, fara Stranje pri Kamniku in je prišla v Ameriko pred 18 leti.

V Palisade, Colo., je dne 5. oktobra podlegel rudarski jetiki Joe Oražem, star 47 let in rojen v Raplavi pri Dobrem polju. V Ameriki je bil 28 let in v tej deželi zapuščal dve sestrji, Sofi Marolt v Palisadi in Rozi Pezdire v Leadvillu, Colo. v starem kraju pa dva brata.

V Clevelandu je naglo preminul dobro poznani rojak in

NESLOGA

Za County Commissionerja četrtga distrikta v Ely, Minn., kandidirata Slovenec Jos. Veranth in Pinec Jacob Pete. Da je nepravilnost plačilo sveta, se tudi v tej borbi za pozicijo vidi pri nekaterih naših ljudeh. Tisti, ki so največ prejeli od Jos. Verantha, mu namesto hvalečnosti mečejo polena pred noge.

MILWAUŠKE NOVICE

Rojak Frank Šurla je bil zadnje dni okraden za vsoto \$1990, katero je hranil v svojem stanovanju. Šurla sluti, da mu je denar vzel nekdo, ki so mu bila razmere v njegovem stanovanju dobro znane.

Rojak Frank Schneider je pri primarnih volitvah dobil 1047 glasov. Kandidiral je za poslanca v državni zbornici.

POZOR LJUBITELJI DOBRIH KLOBAS!

Kakor hitro bo hladno vreme, bom začel zopet pošiljati suho meso in klobase po ekspresu, ne po pošti. — Ker že večina poznam moje odjemalce, ne bom pošiljal C. O. D., ampak direktno odjemalcu, da prej pokusi kot pa plača. — Cena se bo ravnala po cenah na marketu. Spoštovanjem FRED JAZBEC 821 E. 222 STREET EUCLID, OHIO (2x—Thurs.)

Za ljubitelje leposlovja

- CYKLANEM.** Spisal Janko Kersnik. (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklanen" je ena njegovih najboljših povesti. Cena \$1.00
- MOLOH.** Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere. Cena \$1.00
- IZZA KONGRESA.** Spisal Ivan Tavčar. (548 strani) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena \$2.50
- MED' PADARJI IN ZDRAVNIKI.** Spisal Janko Kač. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiridesetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunt." Cena 85c.
- KLEOPATRA.** Spisal Rider Haggard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt. Cena \$1.45
- KRIŠTOF DIMAČ.** Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je doživel poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestavljena v vse kulturne jezike. Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

1898 1938

Sodobje 40 Let

Jugoslovanska Katoliška Jednota

Glavni stan in lastni dom: Ely, Minnesota

\$5,677,744.00

je izplačala v vseh podporah svojim članom od časa njene ustanovitve.

Kadar se zavarujete, potrebujete dobro, varno, zanesljivo in točno zavarovalnico. Štiridesetletna preiskunja vam je najboljša garancija. In če še dvomite, vprašajte dolgoletne člane, ki se počutijo najbolj svobodno in bratsko v najboljši bratski podporni organizaciji v Ameriki.

Skupna imovina:

\$2,260,028.00

KRISTAN IN BENEŠ

Te dni sta se sestala na češkoslovaškem konzulatu v Clevelandu Etbin Kristan, naš slovenski pisatelj in urednik "Cankarjevega glasnika," in Vojta Beneš, češkoslovaški senator in brat bivšega češkoslovaškega predsednika dr. Edvarda Beneša. Kristan in Beneš veže medsebojno staro prijateljstvo, ko sta pred dvajsetimi in več leti v Ameriki sodelovala vsak po svojih močeh za svobodo svoje domovine.

ROJAKINJA OPERIRANA

Dne 12. t. m. se je morala v Gowandi, N. Y., podvreči težki operaciji (za žolčnimi kamni) rojakinja in soproga dolgoletnega naročnika "G. N." Julija Pečnik. Operacija, ki je bila izvršena v Townsend bolnišnici, je srečno prestala. — Vrli rojakinja želim kmalošnji povratek na svoj dom in kmalošnje okrevanje.

Karl Strniša, zastopnik G. N.

trgovca Andrew Možina v starosti 57 let. Pokojni je bil doma iz vasi Rudnik pri Ljubljani, odkoder je prišel v Ameriko pred 32 leti.

V Frontenac, Kans., je umrl Joseph Kreus, star 2 let in rojen v Briski vasi pri Mirni peči na Dolenskem. Bolan je bil čez leto dni.

V Silvis, Ill., je storil nesrečno smrt Frank Pencea. Padel je po stopnicah in se ubil. Star je bil 52 let in doma iz Cerovega loga pri Št. Jerneju na Dolenskem. V Ameriki je bival 36 let in tu zapuščal dva sinova in štiri hčere, v starem kraju pa očeta, brata in dve sestrji.

VESTI IZ PUEBLO, COLO.

V okrajni hiralnici je umrl Fritz Roje, ki je bil stric kaplana Antona Roja.

Dalje je umrl Joe Delej. iz Spodnje Štajerske, ki je bil pokopan 3. oktobra.

Poročila sta se John H. Skulj in Margareta A. Škof.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naprimer: —

10. 15. 38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 15. okt. 1938

Poslajte pravilno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

Tridesetletnica

Slovensko pevsko in dramsko društvo "Domovina" bo obhajalo trideseto obletnico dne 30. oktobra 1938 v Slov. Domu v Brooklynu. Vsi člani društva, posebno še odborniki, so zelo zaposleni z raznimi deli za to slavnost. Saj pa tudi ni malenkost 30 let obstoja pevskega društva. Lahko je društvo ustanoviti, toda vzdrževati ga potem toliko let, pa lahko vsakdo potrdi, da je zelo težko, posebno v teh časih.

Za to prireditev je društvo poskrbelo, da nastopi tudi operni pevec Mr. Tone Šubelj. Dalj časa ga že nismo slišali tu v New Yorku na slovenskem odru in gotovo ga vsakdo želi slišati zopet enkrat. Ta prilika vam bo dana ob tej slavnosti. Tudi pevsko društvo Slovan se že pridno vešča, da bo z lepimi pesnjami povečali to slavnost.

Seveda se nam pridružijo tudi brooklynski Tamburaši da izboljšajo naš program. Domovina bo zapela več novih pesmi. Naj omenim pesem "Mladi vojaki", katero je sedanjí naš pevovodja Mr. John Končan tako mojstrsko priredil za to slavnost. Ne smem pozabiti tudi dvo-speva v katerem nastopi Mrs. Pepec Končan, katera se je pred letom nevarno poškodovala in smo mislili, da bo še kdaj pela, pa Bog ji je povrnil zdravje, in tako bosta nastopila z John Holeškom in zapela par pesmi.

Vprizorjeni bosta dve igri in sicer ena v angleškem, druga v slovenskem jeziku. Za ples bo igral izborni orkester. Ne zamudite te prilike in udeležite se slavnosti.

F. C.

Razne vesti.

ZGODNJE SLANE.

V mesecu oktobra sledi vedno, sončnemu dnevu z večernim vetrom pogostoma takšna hladitev, da utegne srebrna v termometru pasti pod ničlo. To pomeni za mnoge občutljive vrtnne rastline smrti zaradi pozne. Dalje stoji zjutraj po prvi mrzli noči črne in uvele, listje izgubi barvo in evet se sesedejo, z begonijami je isto tako in paradižniki so dospeli na kraj svojega življenja. Še prejšnji dan so nam evetlice z živimi barvani razveseljevale oko, sedaj jih ni več.

Umljivo je, da že dolgo mislijo na to, kako bi rastline oču-

vali te nemadne jesenske smrti. Če nam uspe, da zadržimo prvo slano, tedaj smemo pričakovati nadaljnega cvetenja, kajti mraz v tej dobi še ni trajen. Po nekoliko hladnih nočeh sledi običajno vrsta toplejših dni ali celo tednov, ko nam postane lahko žal, da nismo zadržali mrzle smrti. Jasni dnevi napovedujejo nevarnost slane, posebno če se zvečer pojavi prehodni veter, ne da bi se nebo pooblačilo. Rastline in tla izbarvajo toploto, kar ima za posledico učinko mraza, ki uničuje liste in evete. Če pa dobro pomočimo tla med rastlina-

mi in ovlažimo tako zrak ob tleh, temperatura tu še daleč ne bo padla tako nizko, da bi mogla uničevati.

Dober pripomoček zoper izžarevanja je tudi ta, da pogrnemo rastline in grede z vrečino, trsjem ali slamnicami. Te preproste pripomočke pa moramo pripraviti pravočasno. Okrog rastlin, ki jim preti poguba, smo že prej zgradili okvir iz desk, preko katerega pogrnemo odeje, in sicer tako visoko, da ne lomijo vršičev. Podnevi te odeje odstranimo, imeti pa jih moramo stalno pripravljene. Tako si občutljive rastline ohranimo žive lahko še dolgo časa.

PRI VLOMU JE IZGUBIL DVA ZOBA.

Ko se je pred kratkim advokat Pedroni vrnil iz svojega poletnega doma v Milan, je moral ugotoviti da je bil med njegovo odsotnostjo vlomilec obiskal njegovo stanovanje in mu odnesel za 30.000 lir raznih stvari. Ko so policijski uradniki iskali sledov za vlomilec, so našli na vlomljeni pisalni mizi dva zoba. Bilo je domnevati, da si ju je tat z nerodno rabo orodje sam izbil in ju potem pozabil na pisalni mizi. Sedaj povprašuje policija okrog zobozdravnikov, dali niso med tem časom zdravili kakšnega sumljivega človeka s sveže luknjo med zobmi.

SARDINSKI GRENADIRJI.

Peti člen monakovskega sporazuma predvideva, da se tudi Italija udeleži sodelovanja pri vzdrževanju miru in reda v plebiscitnem ozemlju v Čehoslovaški. Kako poročajo iz Rima, bodo Italijani poslali v glasovalno ozemlje po vsej priliki sardinske grenadirje, in sicer drugi polk, ki je stacioniran v rimskih vojašnicah. Grenadirjem bo poveljeval general Prasca, vojaški ataše italijanske vlade v Parizu. Prasca je sodeloval že na saarskem plebiscitnem področju. Sardinski grenadirji spadajo med elitne čete italijanske vojske ter veljajo za najstarejše nosilce vojaške tradicije sardinske vladarske hiše. Četa je bila osnovana leta 1695 in je pripadala v prejšnjih časih gardnemu polku. Danes imajo sardinski grenadirji med seboj 14 moških, ki so bili za svojo hrabrost na bojišču odlikovani z zlatimi kolajnami. Ime "sardinski grenadirji" se jih je prijelo, ko so se umaknili iz vojaških edinice Napoleona Bonaparta na ta način, da so se ustanovili na Sardiniji.

MOŠKI KRADEJO NAJRAJŠI OVARNICE.

Londonski poslovni svet je zelo vznemirljen, ker se v zadnje mesece čedalje bolj množijo primeri tatvin v trgovinah. Pri tem pa nikakor ne gre za tatvine iz stiske, temveč so pogostoma opazovali imovite ljudi, ki imajo po vsej priliki posebno veselje do tega, da izmaknejo kakšno, večinoma niti ne drago malenkost.

Neki lepotni salon je policiji na primer sporočil, da so mu klientke v preteklem letu odnesle nič manj nego 600 črtal za ustnice. Nič manj ni bilo ukradenih čopkov za puder in škatlic s kremo. Velika trgovina moške obleke ceni svojo škodo zavaljo tatvin letno na kakšnih 40.000 din. Tu gre skoraj izključno za ovratnice. Lastnik te trgovine je policiji povedal, da razne tatove dobro pozna, ker spadajo med njegove najboljše "odjemalce" in se vračajo vedno znova. Gre v mnogih primerih za sinove bogatih staršev, ki bi jim res ne bilo treba krasti ovratnice ali drugih malenkosti. Druge trgovine so policiji povedale, da imajo na podoben način vsak teden 7000 do 9000 din škode. Policija je uvedla obsežno preiskavo.

VIHAR ZRUŠIL STREHO.

V nasebini Viry-Chatillon pri Parizu je te dni razsajal močan vihar, ki je podrl streho neke lope, pod katero se je, zahteklo v navalu neurja več ljudi. Trije otroci so obležali ubiti pod razvalinami, več otrok in ena ženska pa je bilo hudo ranjenih.

IMETJA ZA BESEDE.

Ameriški izraz "slogan" je dobesedno težko prevesti. Pomeni kratke, reklamne stavke, včasih samo poedino besedo. V Združenih državah izumijo vsako leto nešteto sloganov. Izdelovanje sloganov je v Ameriki poklic, ki pod nekimi okolščinami prav dobro nese.

Mnogi izumitelji sloganov imajo več dohodkov nego pisatelji celih znanstvenih del, več celo nego avtorji filmskih in revijskih tekstov. Posebno dober slogan plačajo tudi s 100-

000 dolarji. In kdo jih naroča? Koncertni tovarnarji, a tudi država, občine, društva.

Newvorška električna družba vodi ta čas kampanjo pod geslom "Porabite več elektrike!" Slogan, ki ga je v tovrhlo naročila, je priprosto, da bolj ne more biti: "Elektrika daje največjo korist za najmanjši denar." Potem pojasnjuje, prodaj, da je mogoče za 1 cent speči 18 rebre, skuhati 200 jajc, poslušati tri ure radio.

Ustna vođa in ugrabljanje otrok — kakšno zvezo ima to? Izdelovanje sloganov je za neko drogerijo izumil naslednji slogan, ki je obrat te trdke baje v resnici dvignil: "Okulžitev je najboljši nevarni ugrabitelj otrok." Celo pogrebni zavodi delajo propagando s sloganom. Groteskni ameriški humor govori iz slogana nekega velikega pogrebnege zavoda: "Vi dobavite truplo, mi poskrbimo za ostalo."

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred.

Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali.

Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London.

(328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca.

Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRETA. Spisal M. J.

Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter pregleda padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika.

Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.)

Pretrpetljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj."

Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.)

Opis lanberške gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevajo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic.

Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.)

Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku.

Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.)

Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrsna v slovenski književnosti.

Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.)

Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zapelala pot v Bizanc, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zamaš prizadevala ujeti ga v svoje mreže.

Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.)

Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čaravnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda.

Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.)

Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krohot.

Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.)

V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev.

Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.)

Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.

Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.)

Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske.

Cena \$1.50

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.)

Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja.

Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.)

Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikanecu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vzvi.

Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.)

Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in priske, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična.

Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.)

Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal.

Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.)

"Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini.

Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Frauc Jaklič. (268 strani.)

Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske.

Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.)

Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljše prevoda si skoro ne moremo želeli.

Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.)

Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca.

Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.)

Najznamenitejše delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem.

Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.)

Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živel v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom.

Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.)

Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca.

Cena \$1.50

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridene kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimale:

LJUDSKA KUHA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. broširana \$1.25. . . vezana \$1.50

SLOVENSKA KUHA

Najpopolnejša izdaja — 728 strani. Cena \$6.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET • NEW YORK

Slovenic Publishing Company

Kratka Dnevna Zgodba

PIERRE VALDAGNE:

V SVOJEM ELEMENTU

Bil sem pri svojem prijatelju Edmundu Trabusu kakor doma in aiti njegova poroka ni ničesar izpremenila na najin prijateljskem razmerju, čigar korenine segajo tja daleč v najina prva otroška leta. Ko mi je Edmund povedal, da se hoče oženiti, sem se malo bal, da se bo morda mlada žena uprla najinemu prijateljstvu. Ko sem pa spoznal gospo Genevieve, sem se pomiril. Edmund je bil res srečno izbral. Njegova žena je bila lepa, dražestna, zelo dobro vzgojena, pri tem pa zelo skromna. Zdelo se je, da mojega prijatelja zelo ljubi in prizadevala si je očitno, da bi mu bila všeč in da bi mu v vsem ustregla. Dva meseca po njuni poroki — toliko časa mora človek se privoščiti za ljubljencema, da se zopet navadita na svet drugih ljudi — sem bil povabljen na obed k Trabusovim. Lepo stanovanje v ulici de Prony je kar dišalo po sreči. Mlada zakonca sta se neprestano smejala in si govorila same ljubeznosti. Edmund je dražil svojo ženo: "Vidiš dušica, že zopet si položila moker dežnik na divan v salonu." "Križi božji, saj res ne vem, kje se mi glava drži." Gotovo mi ni treba omenjati, da ji je bilo takoj rade volje odpusteno. Med obedom sem opazil, da ima mlada žena pretrgan na rami trak svoje srajce. To seveda ni nobena nesreča, toda sam vrag je hotel, da je opazil to tudi Edmund, ki je skušal potem na vse mogoče krite načine opozoriti svojo eno, da nekaj ni v redu. Sled-

Nekega dne, ko sem bil sam

njič je razumela. Iz njenega obraza je govorila potem huda zadrega in do konca obeda je mislila samo na to, kako bi zakrila izlajalski trak.

Kavo smo pili v Edmundovem kabinetu, zelo lepi, veliki in okusno opremljeni sobi. Toda Genevieve je žal položila svojo srebrno liscico na mizo, klobuk je pa v naglici vrgla v naslanjač. Takoj je opazila to nesrečo, brž je odnesla liscico in klobuk ter se vrnila v sobo rečeča ko rak. Pozneje me je pustila samega s svojim možem.

"Zdaj mi pa dovoli pogledati, kakšen je srečen zakonski meč ob blizu," sem dejal, čim je odšla.

"Da, srečen sem, če ne računam neznatne malenkosti. Genevieve je namreč strašno raztresena. Niti pojma nima, kaj je to metodično pospravljanje. Svoje stvari pusti ležati kamor jih pač položi in sploh ne opazi, če ni kaj v redu. Rečimo tole tu..."

Trabuse je pokazal na odtrgano zavoso in pripomnil: "Moje dražestne ženoice to ni ne mioti. Ona tega sploh ne opazi. V tem pogledu jo mora nekdo vzgajati in jaz to že poskušam početi, toda energično. Saj veš, da sem malone pedant."

Čas je tekel. Zakon mojega prijatelja je ostal srečen in ugotovil sem, da se je Trabuse res posrečilo navaditi ženo na red. Pozneje namreč nikoli nisem opazil na pohištvo ničesar, kar ni spadalo tja; vse je bilo na svojem mestu.

"Saj bo šlo," je zatrjeval Edmund.

Nekega dne, ko sem bil sam

z Genevieve, je sama napeljala pogovor na napredek, ki ga je bila dosegla v tem pogledu.

"Bila sem strašno raztresena," je priznala milo, "moj ubogi mož je pa zaradi tega hudo trpel. Kar pomislite! Človek ne more zaspati, če ne vije njegove hlače lepo poravnane na obehalniku. Ali pa če gleda iz omare žepni robee iz lepo poravnane vrste drugih. Malo pedantičen je," je pripomnila in me lokavo pogledala, "toda v bistvu ima prav in po njegovi zaslugi sem se odvadila nečesa grdega."

Če ima človek v roki malo sreče, jo mora držati krepko in neprestano misliti na to, da nobena sreča ne traja dolgo. Moj prijatelj Trabuse je delal zelo mnogo in to ni ostalo brez posledice. Ko ga je nekega dne napadla hripa, je bil preslah, da bi mogel kljubovati zavratni bolezni. Navzlic skrbni negi se je nekega januarskega jutra preselil v večnost ter zapustil na tem svetu neotolajljivo mlado vdovo in mnogo globoko pretresenih prijateljev.

Njegova žena je zapustila Pariz. Zatekla se je na jug k svojim staršem in čakala tam, da bi se njena nepopisna globoka žalost malo ublažila.

Le redko so prihajale od nje vesti. Sredi avgusta mi je pa pisala prijazno pismo, v katerem mi je sporočala, da se namerava v kratkem vrniti v Pariz, obenem je pa izrazila vročo željo, da bi me čim prej videla.

Obiskal sem jo takoj po njenem prihodu. Predno sem prišel do njene sobe, sem moral preplezati dva velika kovčega, iz katerih je visela vse vprek obleka in perilo. Ko sem prišel v salon, sem zagledal na peči načeto steklenico vina in deloma natočen kozarec. Na naslanjaču je visel njen žalni klobuk.

Pozdravila me je kar najprišrečnejše in takoj je jela bridko plakati. Prisedel sem k nji in govorila sva dolgo o našem dragem pokojniku. Na mizi pred nami so stale tri velike fotografije njenega moža, kraj njih pa prazen krožnik in ponvica s prikuho.

"Jem zdaj kar tu," mi je pojasnjevala vdova. "To je enostavneje in udobneje za dekle-ta."

Sklonil sem se, da bi pobral na tleh ležeči čevlček. "Ah, da," je prikimala mlada vdova. "Leva noga me strašno boli. In mirno je postavila čevlček na mizo med krožnik, ponvico in fotografije svojega pokojnega moža. Potlej pa je dejala otožno:

"Da, žal. Moj ubogi Edmund bi ne bil z menoj preveč zadovoljen, če bi videl ta nered tu. Odkar je nas zapustil, si privoščim malo odihla, rada bi si malo odpočila..."

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Kitajsko ženstvo v obrambi domovine

Boj za neodvisnost Kitajske trajalo morda sto let ali pa še je zdramil kitajsko ženo iz stoletnega spanja, — je izjavila Čangkajskova žena v pogovoru s poročevalcem nekega ameriškega novinskega koncerna. Kitajke so zdaj pripravljene braniti svojo domovino tudi z orožjem v roki, če bi bilo to potrebno, je pripomnila žena in prva sotrduica vodje zedinjene Kitajske.

Kitajke so sposobne pomagati tudi na bojiščih, kjer držati in odbijati napade osvajačev. Naporno delo in prečute noči so zapustile globoke sledove na obrazu Čangkajskove žene. Ostre poteze je dobil njen obraz, kar je nekaj izrednega na obrazih kitajskih žen.

Čangkajskova vodi organizacijo delo žen, obenem pa marljivo pomaga svojemu možu in skoraj neprestano je v generalnem štabu, kjer vzorno opravlja tajniške posle.

V prvih mesecih vojne, je nadaljevala Čangkajskova, — prebivalstvo notranjih pokrajin Kitajske ni bilo posebno navdušeno za borbo proti Japoncem, ko so navalili na obmejne in obmorske pokrajine. Toda narodna kitajska propaganda in pripovedovanje beguncev, pripeljanjih v notranje pokrajine, sta storila za zedinjenje Kitajske v kratkih mesecih to, za kar bi bila potrebna v normalnih razmerah cela stoletja. Pasivnost in brezbriznost za dogodke v obmejnih pokrajinah sta izginila in zdaj lahko brez pretiravanja rečemo, da je Kitajska res enotna v borbi za svojo neodvisnost.

Že pred napadom Japoncev je bilo združevanje kitajskih pokrajin v solidno organizirano državo na pravi poti. Če bi pa ne bil prišel japonski naval in skupna nevarnost, bi bilo

Družabni položaj Kitajke se zdaj ne ravna več po močevem, kakor je bilo skozi dolga stoletja, temveč po njenih lastnih zaslugah in vrednosti. Še ni dolgo tega, ko so bile sklicane prvakinje ženskega pokreta na konferenco, na kateri je bil določen enoten načrt uvrstitve žen v veliko obrambno fronto.

Vsaka zavedna Kitajka je dolžna vzgajati druge v tem smislu, da je mogoče nadomestiti čim več moških tam, kjer lahko opravljajo njihovo delo ženske, da se more tem več moških boriti za svobodo domovine. Ženke morajo izdelovati uniforme in šivati perilo vojakom, streči morajo ranjencem in nositi tudi glavno težo dela v tovarnah. Na tem polju so v prvi vrsti poklicane ženske k delu za obrambo domovine. Kitajke so pa tudi na bojiščih, toda v borbo jih je poseljo zaenkrat še malo. Borba je stvar moških in dokler ima Kitajska dovolj mož, ni treba, da bi šle ženske v strelske jame s puškami v rokah. Če bi pa prišlo tako daleč, da bi jelo primanjkovati moških za obrambo domovine, bodo stopile ženske tudi v prve bojne črte.

Važna naloga žen je skrbeti za otroke beguncev. Mnogi otroci so izgubili starše ali pa so starši umrli na poti odnošno padli v vojnem pasu. Ni lahko skrbeti za množico teh otrok, ki jih je zadela najbolj kruta u-

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenuje naša tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kraj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupantič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevc

Cleora, J. Fabian (Chicago, Cleora in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Spelch

Mascotah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, M. M. Waršek

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodepivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze, J. Leunich

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatin

MONTANA:

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet

Gowanda, Karl Strlnsha

Little Falls, Frank Maale

OHIO:

Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Mar-

linger, Jacob Resnik, John Stanik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumšo

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipuvec

Coumaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolici, Mrs. Ivana

Rupnik:

Export, Louis Supantič

Farrell, Jerry Okern

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Polantz

Krayn, Ant. Tancelj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Jos. Zust

Pittsburgh in okolici, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Alts, Fr. Skok

Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tachar

Diamondville, Joe Koltich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svo-

to, katero je prejel. Zastopnike toplo

prosimos.

"PRAVA" "GLAS NARODA"

soda. Toda narodna dolžnost je nadomestiti jim starše.

Niti z besedico pa Čangkajskova ni omenila svojega dela, čeprav na Kitajskem vsak člo-

vek ve, koliko je storila in koliko dela za organizacijo žensk, za organizacijo ženstva proti napadalnim enotnost in svobodo Kitajske. Vsak tudi ve, da opravlja vsa civilna dela, kar jih sploh mo-

re opravljati ženska, da olajša delo svojem možu, na čigur ramah sloni vsa teža vojne organizacije.

SMRTNA KOSA

V St. Louis, Mo. je dne 29. septembra umrl Ignac Trošt, star 60 let in doma iz Lozic nad Vipavo na Primorskem. V Ameriki je bival 35 let.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 45. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.000.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 108,54%

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 180

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 43-LETNEGA OBSTANKA \$6.500.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtno, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo svojo članice in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dani zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA: Zavaruješ se lahko za \$200; \$100 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Agreement: primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu hitri najmodernejše vrste zavarovanja.

Član in članica nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo plačo rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari član in članice so prosti vseh nadaljnjih zavarovanj.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka ki moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če ne nisi član ali članica in mogoče in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi morale biti društvo, spajajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spajajočega k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; trditi je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaročnik z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Setar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nso-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ŽUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končano. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

77

"O, sedaj je vse dobro, nobene nevarnosti ni več, sedaj bom svojo vlogo zelo dobro igrala, strica Rudolfa sem se nekoliko bala."

"Zelo ugoden slučaj je, Eleca. Sedaj je odvisno vse od tega, kako bo igrala svojo vlogo. Sedaj bomo mogli živeti, kakor se za nas spodobi. Vse zapreke so odstranjene. In tako nam tudi ni več treba ostati dolgo v dolgočasni Nemčiji. Prav lahko bo za nju dobiti večjo vsoto denarja, da moreve zopet visoko živeti. Ravnatelj bo samo pojasnila, da si se ne življenje v Italiji tako privadila, da želi zopet nazaj. Potrebni denar ti mora biti tedaj vedno poslan v Italijo. Rudolf Strasser je bil neizmerno bogat in nama ne bo treba varčevati. Namni bi bili, ako se ne bi poslužili priložnosti, da zopet prideva na vrhunc življenja. Od danes naprej si Dagmar Strasser, k sreči moraš premeniti samo krstno ime. Potne liste nama bo brez vsake težave izdal župan; mene pozna in to zadostuje. Predstavila te mu bom kot svojo nečakinjo Dagmar in vse bo gladko šlo. Kaka sreča je sedaj, da nisi imela priložnosti iti v Rim. Tedaj bi te mnogo ljudi spoznalo kot Eleno Strasser in najinega načrta ne bi bilo več mogoče izpeljati."

"Da, kaka sreča je bila, kar sem smatrala za nesrečo!" Nato pokliče Marietto in ji sporoči, da je Rudolf Strasser umrl. Za zaprtimi vrati se prične novo posvetovanje med tremi ženskami. Marietti je bilo naročeno, da drži Dagmar na gradu kot jetnico. V bodoče ne bo smel nikdo priti v grad. Najemnik bo živela odlagal pred glavni vrati, med tem časom pa mora biti Dagmar v svoji sobi. Vrata stranskega dela gradu in vrata v park morajo biti vedno zaprta. Vsak dan pa se sme Dagmar nekaj ur izprehajati po parku, seveda v spremstvu Mariette, ki mora paziti na to, da ne bi mogla pobegniti. Čez visoki zid sploh ne more na prosto. In Marietta je močna, da bi mogla Dagmar, ako bi bila proti njej uporna, prenehati tudi s svojo močjo. Ako pa se bo dobro obnašala, tedaj more imeti vse, kar ji gre.

Signora se je z najemnikom, ko je prišel po uslužbenca, natančno dogovorila, kaj mora vsak dan določeni dan in določeno uro pripeljati živila. Tako je bilo vse najboljšo urejeno. Marietti ste mati in hči obljubili vsakovrstne stvari, toda teh obljub stara služkinja ni potrebovala, kajti bila je srečna, da se je njena bela marchesa ravnila po njenem načrtu in bo zopet mogla živeti v sijaju in razkošju. Za to bo že skrbela, da se bo "Nemka" — drugače Dagmar ni več imenovala — izpolnjevala njena povelja. Jo bo že vkrotila, ako se ji bo kdaj skušala upirati. Njena bela marchesa in njen angelček Elena se morete brez skrbi vbeseliti lepega življenja. Signora Katarina Marietti obljubi, da bo včasih prišla pogledat na grad in ji bo vedno prinela kaj lepega, česar bo vesela. Ni ji ne bo manjkalo in da ne bo imela preveč dela, bodo zaprte vse sobe, ki niso neobhodno potrebne, kajti novi uslužbenec ne bodo več najeti.

32. POGlavJE.

Dagmar zadnje dni ni videla nobenega drugega človeka, kot Marietto. Niti teta Katarina, niti Elena je niste prišli pogledat, ko je bil enkrat končan pogreb strica Eloga. Ničesar ni opazila, da bi bili uslužbenec odšli, ker je bila njena soba na zadnji strani gradu.

Dagmar niti najmanj ne slut, da je njen oče pisal stricu Elogu, da naj pride domov in ravno tako ni vedela, da je Herman Falkner sporočil smrt njenega očeta.

Slednjič ji Marietta, ko ji prinese j ed v sobo, pove, da so bili uslužbenec odpušteni, ker je marchesa s svojo hčerjo odstopovala z gradu in ste šli na potovanje. Z velikimi očmi gleda Dagmar staro služkinjo.

"Kaj pa bo z menoj?" jo vpraša boječe.

"To boste izvedeli od marchese, kadar bo čas za to," ji odgovori in gre iz sobe.

Dagmar je vse te dni v samoti svoje sobe neprestano premišljevala o tem, kaj se bo z njo zgodilo. In sklenila je, da piše Rudolfu Strasserju in mu sporoči, da so ji rekli, da ni njegova hči in da zaradi tega ne more podedovati njegovega premoženja, da do tega ni opravičena. Prosi ga, da jo hotela, da naj bo še tako dober, da mora iti s tega gradu in si poiškat, kako službo. Vsled njegove dobrote je dobila tako izobrazbo, da si bo na kak način mogla služiti svoj kruh.

To pismo Dagmar tudi napiše in ga izroči Marietti, ko je zopet prišla v sobo, s prošnjo, da ga izroči signori Katarini da ga pošlje na pošto.

Marietta vzame pismo in ga nese svoji gospodinj, ki pa ga raztrga na drobne kose in Marietti zapove, da sporoči Dagmar, da bo pismo odposlano, da pa bo še markiza z njo o tem govorila.

Marietta se vrne k Dagmar in ji sporoči naročilo signore Katarine. V veliko Dagmarino presenečenje se Marietta popolnoma zdrži vsake sovražnosti do nje in dozdeva se ji, kot bi bili po smrti strica Eloga vsi prijaznejši do nje. Da pa jo imajo kot kako jetnico, ji ne pride na misel, kajti bila je le preveč vesela, da so jo pustili v miru v njeni sobi. Prav nikake potrebe ne čuti, da bi morala zapustiti svojo sobo, ker se je s tem mogla izogniti, da ni srečala signore Katarine in Eleno. Vedno pa premišljuje, zakaj se je pri stricvem pogrebu signora oprla ravno na njo, ker se je prej vedno bala dotakniti se je, kot bi bila izpostavljen. Tega pa ne more razumeti.

Tako pride dan, ko je hotela signora odpotovati z Eleno. Zgodaj zjutraj pride Marietta v Dagmarino sobo in ji zapove, da takoj vstane, ker želi marchesa z njo govoriti. Dagmar naglo vstane in se obleče. Komaj pa je gotova, ko že pride signora Katarina. Bila je že v potni obleki.

"Prišla sem, da ti povem, da sedaj odpotujeve. Prav nič ti ni bilo treba pisati Rudolfu Strasserju, ker mi je že dal navodila, kaj naj se zgodi s teboj."

Lahna rdečica stopi v Dagmarino blede lice.

"Ali smem vprašati, kaj je gospod Strasser glede mene odločil?"

(Dalje prihodnjič)

Prodiranje na dno morja

Znani potapljač John Craig iz Sidneja je izdelal nov aparat, ki preskrbuje potapljača z zmesjo kisika in helija ter mu omogoča ostati pod vodo delj časa in opravljati potapljaško delo tudi v težavnejših okoliščinah. Craigov izum je pa baje samo etapa k bodočemu podmorskemu avtomobilu.

Na severozapadni obali Avstralije se je pripetilo lani več nesreč. Trinajst lovcev biserov se ni vrnilo v Darwin, ostali so nekje na dnu morja. Neke morskata pošast jim je pregrizla dovodne cevi in tako so vrvi in tako so brez sledu izginiti. Na tem nevarnem delovnem polju potapljaštva se dogaja mnogo nesreč, ki jih ni mogoče preprečiti niti z najboljšimi tehničnimi pripomočki. Toda človek ne miruje, prodreti hoče tudi na dno morja ter iztrgati morja, kar mu more nuditi koristnega.

Kako globoko se zdaj že lahko spusti v morje? Na ameriški obali, v Avstraliji in v japonskih vodah rabijo potapljači večinoma gumijske obleke in vlike močne čelade. Roke imajo proste, da lahko pod vodo delajo. V taki obleki pa seveda ne pridejo posebej globoko. Avstralski potapljači pravijo, da se more dober potapljač zanesljivo spustiti 30 m globoko. Z globino 60 m naj samo poskuša, če se pa odloči za globino 90 m, ne bo nikoli več rabil potapljaške opreme. V Evropi, posebno v Kijevu, so jeli izdelovati potapljaške obleke iz kovine, prava čelade tehlike, ki omogočajo potapljaču spustiti se 120., 180., pa tudi 200 m globoko. Te obleke so pa seveda težke in zahtevajo posebne naprave na ladji, a lovec biserov na avstralski obali bi bile gotovo tudi predrage. Zato morajo ostati pri svojih gumijastih oblekah in s tem tudi ni še odstranjena smrtna nevarnost, ki jim preti ob vsakem potapljanju.

Največja nevarnost pa preti potapljačem v obliki zračnega ali vodnega pritiska, reakcije krvi na prenapetost dviganja na površino. Kri v človeškem telesu naenkrat zakipi, kakor limonada z ogljikovo kislino. Ti zračni mehurčki pa lahko človeka ubijejo, povzročijo mu strašne bolečine ali pa ga ohromijo tako, da umre kot pohabljenec. V Darwinu in Broomu je našlo tako smrt že več sto potapljačev. Včasih ne pomaga nič, če se potapljač

znova spusti v vodo, ko se je prehitro dvignil na površje in je ogljikova kislina v krvi že povzročila mehurčke.

Druga nevarnost so hobotnice in morski psi. Na ladjah si cer pazijo na to, da je vedno pripravljen še en potapljač, da pohiti svojemu tovarišu na pomoč. Toda to ne pomaga vedno. Ko opazijo, da je doved zrak pretrgan, je za pomoč čas še kakih pet minut. Po 10 minutah je pa že vsako prizadevanje zaman. Potapljač J. Mills pripoveduje o nevarnem doživljanju. S tovarišem se je spustil na dno morja, kjer je ležala potopljena ladja. Kar sta zagledala orjaškega morskoga psa.

Ob takih presenečenjih sta samo dve možnosti — prvi Mills. Potapljač lahko izpusti proti morskemu psu nekaj zračnih mehurčkov, potem se pa hitro dvigne na površje, ali pa nepremično obstane, kakor da je okamenel. Morski pes namreč ne more razločiti človeka od kamna, če se ne premika. Toda moj tovariš se je premikal. Naenkrat sem opazil, kako je voda zavalovila in že je plaval mimo mene siv prah. Voda izpremeni barvo. Kri plava po vodi v obliki sivega prahu. Vedel sem, da je moj tovariš mrtev.

Potapljaške obleke iz jekla, kekor jih zdaj izdelujejo v Nemčiji, bodo morda boljše od doboč obleko potapljaške opreme. Posebna naprava Američana Beeba za spuščanje v morske globine je pa dala pobudo za konstrukcijo nekakšnega podmorskega avtomobila ki bi vozil na dnu morja ter bo neodvisen od dovajanja zraka ali od kontrole s površine morja. Potapljaška oprema bodočnosti bi najbrž kombinacija podmornice s steklenim dnom in podmorskega avtomobila.

ČEHI VRAČAJO FRANCOSKA ODLIKOVANJA

Pariški "Petit Parisien" poroča iz peresa svojega praškega dopisnika, da na Čehoslovakiem od ure do ure narašča nejevolja proti Franciji zaradi monakovskega sporazuma. Ljudje, ki so bili do nedavno navdušeni frankofili, se pretvarjajo v zagrizene frankofobe. Razočaranje nad tem, kar je storila francoska vlada na sestanku štirih velesil, je tem večje, ker so ji Čehoslovaki popolnoma zaupali. Več čehoslovških odličnikov je iz ogorčenja vrnilo francoska odlikovanja poslaniku pariške vlade v Pragi.

TRAGIČNA MRŽNJA PROTI MAČKAM

Bivši letalski častnik Reginald John Drummond je postal žrtev svojega sovraštva do mačk.

Drummond, ki je živel s svojo ženo v podeželski hiši v Her-

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastaja:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

NOV SLOVENSKI ZDRAVNIK

Ameriški Slovenci zopet lahko zaznamujemo napredek na polju izobrazbe in kulture, ki ga doprinese novi domovini prva naselniška generacija, ali pa naša mladina. To je pot je eden naših mlajših, ki bo delal čast svojemu narodu. To je namreč dr. Frank E. Gradišek, sin spoštovane in priljubljene družine Gradišek iz Lorraine. Dr. Gradišek je specialist za oči in je dovršil triletno študijo na univerzi v Chicagu.

ARTISTOVA OSVETA.

Svojevrstno osveto si je izmisli artist Jon Dumitrescu v Klužu. Sprl se je bil s svojo prijateljico, pri kateri je bil na stanovanju in je vtaknil v blazino, ki jo je imela odnesti prijateljica na trg, petardo. Na trgu je petarda eksplodirala in hudo poškodovala žensko. Dumitrescu je pobegnil, policija ga zasleduje.

MILIJON LIR V SPALNEM VOZU.

Italijanska policija je prejela iz Pariza obvestilo, da bo neka starejša dama skušala izihotapiti iz Italije večjo vsoto denarja. Poostrela je svojo enojnost ob meji in je v nekem spalnem vozu brzovlaka, ki vozi iz Rima v Pariz, v resnici zaplenila za milijon lir italijanskih bankovcev in tujih valut. V oddelku je potovala neka rimska markiza, ki je pa odločno tajila, da bi bila lastnica denarja, ki so ga našli v njeni postelji.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

- 22. oktobra:
Champlain v Havre
Conte di Savola v Genoa
- 26. oktobra:
Aquitania v Cherbourg
- 28. oktobra:
De France v Havre
- 29. oktobra:
Bremen v Bremen
Itex v Genoa
Veendam v Boulogne

Ali greste preživet Božič v Slovenijo?

Potovanje na
QUEEN MARY
ali na glasoviti
AQUITANIA

ali na ultra-modernih motornih
ladjah
BRITANNIC **GEORGIC**

bo kronani stik za najlepši Božič, ki ste ga kdaj imeli
Osebnost voden Božični Izlet
QUEEN MARY 2. decembra
Vprašajte za našo BREZPLAČNO knjižico, kako "Dobiti svojo rodbino iz Evrope."

Za navodila in pogoje se obrnite na
SLOVENIC PUBL. CO.
216 W. 18th St., New York
CUNARD WHITE STAR

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v tujino ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsled naše dolgotrajne skrbnosti vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se uspešno obrnite na nas za vsa pojasnila.

MI preskrbimo vse, bodisi predno za potratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT. Trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK